
ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

Военна академия „Г. С. Раковски”
№ В-10 02.02.2015
От 8..... листа СД.....

РЕЦЕНЗИЯ

от полковник доцент д-р Георги Димитров Димов,
декан на факултет „Национална сигурност и отбрана”,
адрес: гр. София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ 82,
Военна академия „Г. С. Раковски“, сл. тел. 02/92 26 505

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор”, с публикувана обява в Държавен вестник №96 от 21.11.2014 г. Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Военна стратегия” към факултет „Национална сигурност и отбрана”, в научна област "Сигурност и отбрана", професионално направление "Национална сигурност", научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (отрасъл „Управление на сигурността и отбраната”)” по учебните дисциплини: „Основи на военната стратегия”, „Военна стратегия”, „Политика и стратегия за сигурност и отбрана”, „Система за национална сигурност и управление при кризи”, „Гражданско-военно сътрудничество” .

на кандидата: полковник Валери Велков Иванов, доцент в катедра „Военна стратегия” на факултет "Национална сигурност и отбрана" на Военна академия "Г. С. Раковски"

гр. София

1. Кои трудове от представените от кандидата се приемат за оценка от рецензента.

Документите на кандидата отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане.

За рецензиране са представени общо 37 публикации с общ обем от 1203 страници, от които: 1 монография, 8 научни статии, като 3 от тях са на английски език, а 2 са публикувани в чуждестранни издания, 2 учебника, 14 научни доклада и 12 учебни пособия и учебно-методически помагала.

Представените за рецензиране трудове са съобразени с нормите за научни публикации.

Няма да бъдат рецензирани допълнително представените трудове в таблица 15, отчитаща наукометричните данни на кандидата по изискване на Военна академия „Г. С. Раковски”, а така също публикация 16.2 от списъка с научната продукция на полк. Валери Иванов предвид моето участие в написването на научния доклад като съавтор.

2. Обща характеристика на научноизследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Дейността на полковник доцент Валери Иванов представлява съчетание на резултатите от неговите научни изследвания с преподаването във факултет „Национална сигурност и отбрана”. Анализът на научната му продукция разкрива качествата му на изследовател, публицист и педагог. Бил е председател на Редакционната колегия на списание „Военен журнал”. Заемал е длъжността „Заместник началник на Военна академия по учебната и научната част”. Избран е за член на Специализирания научен съвет по Военните науки при Висшата атестационна комисия. Участвал е в два научноизследователски международни проекта и един национален. Член е на съюза на учените в България.

Тематиката на представените публикации е в научна област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1.

„Национална сигурност”. Тя обхваща редица съвременни теоретични и приложни проблеми на военната сигурност, гражданско-военното сътрудничество и управлението при кризи. Сред най-значимите резултати са разработките, посветени на системата за национална сигурност.

Военната сигурност е широко застъпена сред авторите търсения с динамиката на съвременните условия на сигурност и влиянието на военния фактор върху тях. Силно представяне намират географските условия, предвид тяхната обективност в анализа на военностратегическите възгледи у нас. Много от получените резултати свързват геополитическите обстоятелства с военностратегическото поведение на България, членството на страната в НАТО и възможностите за използване на военна сила за защита на националните интереси. Във връзка с проблематиката на военната сигурност полк. доц. Иванов е задълбочил своите резултати в Системата за командване и управление на въоръжените сили.

Що се касае до гражданско-военното сътрудничество, предвид динамиката на промените в нашето общество, е разбираемо желанието на автора да отрази взаимодействието между военни и невоенни сили и средства в съвременните операции. Професионализацията на Българската армия коренно променя концепциите за използване на военни формирования, затова в публикациите намират място различни начини за сътрудничество и допълване на военните способности от наличния капацитет на различни граждански организации за постигане на ефективност в действията.

На проблематиката на системата за национална сигурност и управлението при кризи авторът е посветил най-голяма част от своите публикации. Неговата монография, озаглавена „Интелигентна система за национална сигурност – възможности, подходи, решения” третира един от най-сложните въпроси на нашето време – за сигурността. Въпрос, чийто контекст има множество измерения и голяма теоретична дълбочина. Тя е представена като резултат от действието на неограничен брой фактори, динамична, комплексна величина с различна за обособените икономико-географски райони честота на промяната. Въоръжените сили се оказват крайно недостатъчен аргумент за гарантиране на сигурност. В

определени ситуации самите те могат да бъдат разглеждани като източник на несигурност, което за много хора звучи абсурдно. Актуалността на разработката е безспорна предвид Концепцията на НАТО за интелигентна отбрана и отправените лични поздравления на Андерс Фог Расмусен, генералния секретар на Алианса, към автора за усилията му в интерес на общите ценности и начините за тяхната ефективна защита.

Авторът е изградил и демонстрира свой стил в публикациите. Като правило той разчита на експертното начало, което развива творчески в ясна логическа схема и се стреми да извлече максимално количество практико-приложни зависимости.

Прави впечатление връзката между проблематиката, застъпена в публикациите на полк. доц. Иванов и дисциплините, по които е обявен конкурса. Освен това, повечето от неговите разработки са предоставяни на обучаемите за нуждите на учебния процес във Военна академия. Това ми дава основания да определя кандидата като изявен изследовател и педагог.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Личната ми оценка за педагогическата подготовка и дейност на полк. доцент Валери Иванов е много висока. Той има 25 годишен стаж във ВА “Георги С. Раковски”. Заемал е академичните длъжности „преподавател”, „главен асистент” и „доцент”. Освен в Академията е преподавал и в Софийският университет „Св. Климент Охридски“.

Полковник доцент Иванов е утвърден лектор и водещ преподавател в обучението на ръководители и експерти от системата за национална сигурност и активно участва в изследователски проекти и работни групи за изготвяне на документи по различни проблеми на провежданите у нас политика и практика за сигурност.

Той е желан научен ръководител на докторанти, рецензент на дипломни работи и консултант на курсови работи на обучаеми от ВА “Георги С. Раковски”. Годишната му аудиторна заетост надхвърля 280 аудиторни часа.

Педагогическата дейност на полк. доц. Иванов успешно се съчетава с разработването на учебници, учебни пособия и помагала. Трябва да се отбележи, че публикуваното от него учебно съдържание демонстрира стремежа му да работи активно за популяризиране на научните постижения в областта на сигурността и отбраната.

4. Основни научни резултати и приноси.

Резултатите от работата на полковник доц. Иванов се групират в три основни изследователски полета: военнополитически аспекти на сигурността, гражданско-военно сътрудничество и системи за национална сигурност и управление при кризи. Характерна черта на неговите разработки е интердисциплинарния подход и умениято да се прилага всеобхватния модел за планиране, наложен в страните членки на НАТО, което осигурява убедителност на аргументацията.

Няма съмнение, че особено важна черта на изследователската работа на полк. доц. Иванов е насочеността към изключително актуални теми, свързани с промените в средата за сигурност.

В общо 12 публикации с номера 2.1., 2.2., 2.5., 2.10., 2.11., 4.3., 13.3., 13.5., 14.1., 14.8., 16.1. и 18 се разглеждат множество военнополитически аспекти на сигурността. Високо оценявам приносната стойност на методиката за геополитически анализи; доказаната смяна в приоритизирането на факторите, формиращи военнoстратегическите възгледи на страната; класификацията на стратегическите обекти и райони от гледна точка на отбраната на страната; обосновката на новите рискове и заплахи за сигурността; доказаната необходимост от подмяна на основните документи, касаещи отбраната на страната.

В полето на гражданско-военното сътрудничество с общо 7 публикации с номера 2.6., 2.7., 2.8., 4.1., 4.2., 18.3. и 18.4. се разкриват няколко теоретични и методологични приноса, които се свеждат до определянето на критерии и показатели на взаимодействието между военни формирования и различните групи граждански участници – правителствени, международни и неправителствени.

В полето на системите за национална сигурност и управление при кризи с общо 17 заглавия с номера 2.3., 2.4., 2.9., 3.1., 13.1., 13.2., 13.4., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6., 14.7., 14.9., 18.2., 18.5. и 18.6. се очертават приноси в научното обосноваване на процесите, протичащи в системата за национална сигурност, което до голяма степен налага нови принципи при нейното управление и насочва развитието ѝ съобразно тенденциите, формиращи се на глобално и регионално равнище. Във връзка с това е предложен нов модел на единна и интегрирана система за национална сигурност с оглед повишаване на нейната ефективност. На тази база авторът предлага рационализиране на процеса на управление при кризи.

Научните приноси на полк. доц. Иванов не само обогатяват съществуващите знания по проблемите, които са предмет на неговите анализи, но са и със силна практическа насоченост.

Посочените от кандидата приноси са релевантни на неговата научна продукция.

5. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката.

Изведените приноси са само част от резултатите на дългогодишната научно-преподавателска и изследователска дейност на полк. доцент Иванов. Те пряко кореспондират със съвременната динамика на промените в областта на сигурността и отбраната.

Монографичното му произведение, както и учебниците, се използват активно в учебния процес на факултет „Национална сигурност и отбрана”.

Много от резултатите от научноизследователската работа на полк. доцент Иванов са използвани при разработване на нормативни документи за нуждите на системата за командване и управление на въоръжените сили. Като цяло, тя е високо оценена от академичната общност. Той е декларирал 20 цитирания.

6. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата.

От предоставените за рецензиране трудове 20 са разработени от кандидата самостоятелно, 12 – с един съавтор и 5 – в авторски колектив. Независимо от

многого публикации в съавторство – 46% в тях личи неговата водеща роля и стил.

Приносителите са негово лично дело.

7. Критични бележки за представените трудове.

Възможните критични бележки са с незначителна тежест. В тяхната съвкупност се забелязва известно припокриване на съдържанието на представените учебници с някои от докладите и статиите от списъка с публикациите.

Смятам, че това не намалява значимостта на постигнатите научни и научно-приложни резултати.

8. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът смята, че следва да вземе отношение.

Познавам полк. доц. Валери Иванов от много години като офицер, преподавател и изследовател. Той е заемал командни и ръководни длъжности, на които се е утвърдил като един от водещите военни експерти. Във всички свои изяви полк. доц. Иванов е показвал отговорно отношение към общата работа, възискателност, включително към себе си, а като преподавател – респект към аудиторията. Той е амбициозен и е пример за професионално развитие, качество, което лесно придава на другите и подпомага целенасоченото усъвършенстване на заобикалящите го. Неговият опит, отдаденост към обучаемите и висока изследователска и публицистична активност показват, че той е в състояние да допринесе още много за подготовката на бъдещите поколения офицери и граждански лица, избрали за свое поприще укрепването на сигурността в страната.

9. Заключение

Оценката на научната и педагогическата дейност на единствения участник в конкурса – полк. доцент Валери Велков Иванов сочи, че тя отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за

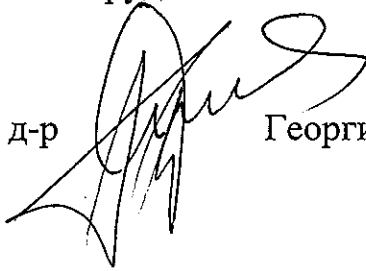
неговото приложение и Правилника за развитието на академическия състав на Военна академия „Г. С. Раковски“. Предложените за становище трудове са негово лично дело, съответстват на тематичната област, в която е обявен конкурса и отговарят на нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в катедра „Военна стратегия“, на факултет "Национална сигурност и отбрана".

10. Оценка на кандидатите.

На базата на анализа на научноизследователската и педагогическата дейност и постигнатите научни резултати давам *положителна оценка* на полк. доцент Валери Велков Иванов.

Полк. доцент Валери Велков Иванов може да бъде избран и да заеме академичната длъжност „**професор**“ в област на висшето образование "Сигурност и отбрана", професионално направление "Национална сигурност", научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (отрасъл „Управление на сигурността и отбраната“), по учебните дисциплини „Основи на военната стратегия“, „Военна стратегия“, „Политика и стратегия за сигурност и отбрана“, „Система за национална сигурност и управление при кризи“ и „Гражданско-военно сътрудничество“.

Член на журито: полковник доцент д-р

Георги ДИМОВ

02.02.2015 г.